

Dictamen núm. 13/2012, relatiu al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30, del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 18 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell Insular d'Eivissa relativa al Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.

Segon. El dia 19 de setembre de 2012 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Providència d'inici de la consellera executiva del Departament de Turisme per a l'elaboració del Reglament DT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa
2. Esborrany núm. 1 del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa.
3. Certificat del secretari accidental de la Comissió d'Ordenació Turística del Consell Insular d'Eivissa de la sessió de dia 1 de febrer de 2012

4. Esborrany núm. 2 del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa
5. Memòria justificativa adjunta a l'avantprojecte de reglament sota el títol RDT/1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa
6. Informe proposta
7. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme per a l'aprovació inicial del Ple del Consell Insular d'Eivissa del reglament DT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics a l'illa d'Eivissa
8. Certificat de la secretària accidental del Consell Insular d'Eivissa de la sessió del Ple ordinari de 30 de març de 2012.
9. Ofici de sol·licitud d'inserció al BOIB de la informació pública de l'aprovació inicial del pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa
10. Obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa
11. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, a la consellera del Departament d'Ordenació Turística i Activitats Econòmiques del Consell Insular de Formentera
12. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, a la consellera del Departament de Turisme del Consell Insular de Menorca
13. Ofici de comunicació de l'obertura del tràmit d'informació pública de l'Acord d'aprovació inicial del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i

- en activitats turístics situats a l'illa d'Eivissa, al conseller de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears
14. Certificat del secretari accidental de la Comissió d'Ordenació Turística del Consell Insular d'Eivissa de la sessió on s'aprova aprovar presentar una al·legacions al Reglament
  15. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme sobre les al·legacions presentades al Projecte de reglament
  16. Al·legacions presentades per la Conselleria de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears
  17. Informe jurídic sobre la valoració de les al·legacions presentades
  18. Continuació de la memòria justificativa adjunta al reglament aprovat inicialment RDT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics
  19. Proposta de la consellera executiva del Departament de Turisme al Ple del Consell Insular d'Eivissa per a l'aprovació definitiva del reglament RDT 1/2012, per la qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics
  20. Sol·licitud d'emissió de l'informe sobre l'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona
  21. Informe sobre l'impacte de gènere del Reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics.
  22. Continuació de la memòria justificativa adjunta al reglament aprovat inicialment RDT 1/2012, pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics (3)

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics del CES preparen una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el 17 d'octubre de 2012.

II. Contingut del Projecte de reglament

I. El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva estructurada en quatre títols amb un total de 15 articles, una

part final composta per dues disposicions addicionals, tres de transitòries, i una de final.

El Projecte de decret comença exposant la competència per la qual el Consell insular regula aquesta matèria i que es sustenta en l'article 70.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Fa referència, així mateix, a la Directiva 2006/123/CE, relativa als serveis de mercat interior, que obliga les administracions públiques a simplificar procediments, i que ha generat altres normes en l'àmbit turístic.

A continuació considera que el procés d'actualització i simplificació normativa dut a terme per l'Administració autonòmica no s'ha regit pel principi de racionalitat ja que va modificar normes de rang reglamentari enlloc de les de rang legal.

Dins el marc jurídic aplicable fa referència al Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística; i el Decret 20/2010, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Finalment, fa referència a la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears.

Amb aquest Reglament, el Consell Insular d'Eivissa, en desplegament del Decret 13/2011 ja esmentat, vol concretar els serveis que han de tenir la consideració de turístics si es presten juntament amb el d'allotjament. També pretén desenvolupar determinats articles de la Llei 2/1999.

II. La part dispositiva està estructurada en quatre títols els quals, a la vegada, estan dividits en capítols.

El Títol I, contempla 2 capítols, el capítol I, de disposicions generals, regula l'objecte i àmbit del Reglament, i els serveis turístics a establiments d'allotjament turístic i a establiments d'oferta d'entreteniment.

El capítol II, de les disposicions comunes a establiments hotelers i apartaments turístics, defineix tota una sèrie de conceptes, com habitació, apartament i estudi, el còmput del nombre de places turístiques, el turisme familiar i les habitacions i apartaments de cortesia.

El Títol II, disposicions específiques per establiments d'allotjament turístic, conté dos capítols, un relatiu als apartaments turístics i el segon dedicat als establiments hotelers.

El Títol III, contempla les disposicions específiques per establiments de restauració i, finalment, el Títol IV regula els requisits de qualitat en la prestació dels serveis de guies turístics.

III. La part final, consta, com s'ha dit, de dues disposicions addicionals, tres de transitòries, i una de final.

La disposició addicional primera fa referència als càmpings. La segona als usos de les parcel·les afectes a l'establiment d'allotjament turístic.

La disposició transitòria primera fa referència als apartaments turístics amb servei de menjador. La disposició transitòria segona afecta als establiments de restauració que es trobin inscrits en el Registre insular d'empreses, activitats i establiments turístics d'Eivissa. I la tercera fa referència a les estades turístiques en habitatges.

La disposició final disposa que aquest Reglament entrarà en vigor als vint dies de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

IV. Finalment, hi ha els models i les característiques de les plaques distintives.

III. Observacions generals

Primera. El turisme és, en tots els estats membres de la Unió Europea, si bé no en tots al mateix nivell, un motor de desenvolupament econòmic i social de les regions. El Comitè de les Regions va emetre un dictamen relatiu a la correlació

entre el mercat de treball i les necessitats regionals en el sector del turisme (2009/C 200/03), en el qual fa el següent reconeixement:

El turisme du a terme una contribució fonamental al PNB en tots els estats membres encara que la importància com activitat empresarial difereix molt d'un estat membre a un altre, tant en el marc de les economies nacionals com des del punt de vista del desenvolupament econòmic a escala local i regional.

La indústria del turisme s'enfronta a una sèrie de reptes, principalment el que planteja la recessió econòmica. En aquest context, la necessitat d'estimular la indústria turística i reforçar l'esperit de l'empresa en aquest sector és urgent, en especial degut a la dimensió social del turisme en els àmbits d'ocupació i la cohesió social i regional.

El desenvolupament turístic ha de ser sostenible, a fi de no malbaratar els recursos naturals ni destruir l'entorn natural. El turisme ha de respectar la riquesa natural de cada regió i ha d'aprofitar-la promovent un desenvolupament turístic que sigui viable i modern, amb l'objectiu de conservar i revaloritzar el medi ambient, protegir-lo per les generacions futures i crear les condicions que generin noves oportunitats d'ocupació.

D'acord amb això, una regulació moderna del sector turístic hauria d'afavorir el desenvolupament econòmic de les empreses i la millora de la seva competitivitat, la millora de les condicions dels llocs de treball i un desenvolupament turístic sostenible.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de l'Estatut d'autonomia implica que els consells insulars gaudeixen de competències pròpies sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària, essent l'ordenació turística una d'aquestes. Això implica, per tant, que dins el marc de la Llei 8/2012, de turisme de les Illes Balears i respectant els principis generals que pot regular el Govern de les Illes Balears, el consell insular corresponent pot dictar el reglament de desenvolupament que consideri adient per a la seva illa.

El resultat de la normativa de les Illes Balears ha de ser un marc normatiu entenedor per als ciutadans que l'han d'aplicar, elaborat des de la lleialtat institucional i el ple respecte als principis de legalitat i seguretat jurídica i a les prescripcions de l'Estatut d'Autonomia que ha de regir la nostra convivència. Això pot implicar la necessitat d'una col·laboració estreta entre les diferents administracions que, no hem d'oblidar, fan feina al servei dels ciutadans.

Per tant, i en matèria de turisme, a més de la dita Llei 8/2012 del turisme, el Consell Insular ha de tenir en compte la regulació que el Govern de les Illes Balears ha establert mitjançant l'aprovació de diversos decrets, en especial, el Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística; i el Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.

Valoram de manera positiva que el Consell Insular d'Eivissa completi la regulació en matèria d'ordenació turística per adequar-la a les peculiaritats de l'illa d'Eivissa en una època en la qual s'ha d'anar definint els límits entre els principis generals, competència del Govern de les Illes Balears, i el desplegament d'aquests principis, competència del Consell de cada illa.

Volem advertir, així mateix que el fet que aquests decrets s'hagin aprovat en contra de l'opinió del Consell Consultiu, no afecta l'eficàcia i la validesa de les normes. És a dir, una vegada aprovats els decrets i publicats s'han d'aplicar sense reserves i, en cas que es consideri que són contraris a dret s'han d'impugnar, però un consell insular no pot decidir si aplica o no una norma aprovada pel Consell de Govern de les Illes Balears, ni modificar-la.

Tercera. Finalment, vist que quan es va aprovar inicialment aquest Projecte de reglament pel Ple del Consell insular d'Eivissa encara no s'havia aprovat la Llei 8/2012, de 18 de juliol, del turisme de les Illes Balears i que estava vigent la Llei 2/1999, general turística, recomanem que es revisi tot el text de la norma per adequar-lo a la nova normativa.

Malgrat això, farem una sèrie de reflexions i consideracions particulars sobre la norma des de la lleialtat institucional amb la finalitat de contribuir a la seva millora.

IV. Observacions particulars

Primera. Pel que fa a la tramitació de l'expedient trobam a faltar el compliment de la prescripció de l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Aquesta llei, d'aplicació a tots els organismes integrats en el sistema institucional autonòmic, disposa que les organitzacions empresarials i sindicals més representatives tenen atribuït, entre d'altres, el dret a conèixer, amb caràcter previ, els avantprojectes de llei o els projectes de normes reglamentàries de desplegament de normes legals.

Segona. Pel que fa al preàmbul del Projecte de reglament, s'han de suprimir totes les referències a la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears, que va ser derogada per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears i s'ha incloure aquesta Llei 8/2012 que és l'actualment vigent.

Els paràgrafs tercer i quart d'aquest preàmbul incorporen judicis de valor sobre la gestió que ha fet el Govern de les Illes Balears a l'hora d'incorporar la Directiva 2006/123/CE sobre serveis en el mercat interior, a l'ordenament jurídic autonòmic i, en especial, pel que fa a la matèria de turisme. El cinquè paràgraf incideix també en aquesta línia crítica destacant els dictàmens que el Consell Consultiu va elaborar sobre els decrets 13/2011 i 20/2011, i que no varen avalar la normativa elaborada pel Govern. Consideram que aquestes valoracions són més pròpies d'un informe, tal vegada d'una memòria, documents amb els quals s'ha d'emetre una opinió fonamentada, que d'un preàmbul de una norma, que ha d'explicar els motius i el marc normatiu que justifica la norma, no essent, al nostre parer, el fur adequat per a valoracions sobre la tasca duta a terme per altres administracions. Per tant, recomanem que s'eliminin.

S'ha de corregir, en el paràgraf cinquè, la referència que es fa al Decret 20/2010, que ha de ser 20/2011, tal i com s'indica a la segona pàgina.

Tercera. En relació amb els articles de la norma.

1. L'article 4 fa referència a les plaques identificatives i indica que es publicaran a la web del Departament de Turisme. No ha d'oblidar que perquè siguin oficials i exigibles els distintius i les característiques han de publicar-se en un diari oficial. Per tant, s'han d'incorporar com annex a la norma.

És cert que a l'expedient figuren els dibuixos d'uns distintius, però com a tècnica normativa, han de formar part d'un annex, han d'indicar què representen i les característiques de cada un, i s'han de publicar juntament amb la norma per tal que siguin exigibles.

2. Pel que fa a l'article 5, que contempla tot un seguit de definicions, recomanem que es revisin a la llum de la Llei de turisme. Considerem que per seguretat jurídica i, sobretot, per facilitar-ne l'aplicació als destinataris de la norma, és recomanable harmonitzar-les.

3. Respecte de l'article 9 volem recordar que, d'acord amb la Llei 8/2012, de turisme, el servei de menjador ja no és necessari que es presti sota la mateixa titularitat de l'establiment de l'allotjament turístic, motiu pel qual aquesta condició s'hauria de suprimir.

4. Pel que fa als articles 10 i 11, que modifiquen criteris del Decret 20/2011, s'ha de tenir en compte que el Consell Insular no és competent per modificar un decret emès pel Govern de les Illes Balears. No s'ha de perdre de vista la distribució de competències entre les diferents administracions públiques i, per tant, els consells insulars, en exercici de les seves competències pròpies poden desplegar la Llei de turisme i els principis generals aprovats pel Govern de les Illes Balears, però no els poden modificar.

Per tant, i dins del marc reglamentari, els consells insulars han de concretar els principis generals d'acord amb les necessitats de cada illa, però no poden modificar normes aprovades per altres administracions.

5. L'article 15 regula els requisits de qualitat en la prestació dels serveis i obliga les agències de viatge a conservar uns documents relatius a les excursions que organitzin. Recomanem que s'estableixi el període de temps dins els qual s'han de conservar els documents.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament pel qual es regulen determinats aspectes conformadors de la prestació de serveis turístics a establiments i en activitats turístics, i sol·licita al Consell Insular d'Eivissa que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Àngels Bellinfante Torres

Vist i plau

El president en funcions

Llorenç Huguet Rotger

Govern de les Illes Balears

Resum de signatures

Pàg.1/1

Títol:Text del DICTAMEN 13.2012